

Życiorys naukowy

Prof. dr hab. med. Anna Latos-Bieleńska

Miejsce pracy:

1. Katedra i Zakład Genetyki Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, ul. Grunwaldzka 55 paw. 15, 60-352 Poznań, tel. 061-854-73-45; fax 061-854-73-49; e-mail alatos@ump.edu.pl
Stanowisko: Kierownik Katedry i Zakładu Genetyki Medycznej, profesor zwyczajny
Specjalność zawodowa: genetyka kliniczna, poradnictwo genetyczne
2. Instytut Późnictwa i Pielęgniarstwa, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Kaliszu
Stanowisko: profesor zwyczajny
3. GENESIS POLSKA Sp. z o.o. (adres siedziby: 61-659 Poznań, ul. Za Cytadela 19) oraz NZOZ Centrum Genetyki Medycznej GENESIS w Poznaniu, ul. Grudzieniec 4
Stanowisko: Kierownik Działu Badań Naukowych i Rozwoju GENESIS, Dyrektor NZOZ

Edukacja i stopnie naukowe:

- 1975 - dyplom lekarza medycyny, Wydział Lekarski AM w Poznaniu
- 1979 - stopień doktora n. med. nadany przez RWL AM w Poznaniu
- 1992 - stopień naukowy doktora habilitowanego n. med. (genetyka człowieka) nadany przez RWL AM w Poznaniu
- 2002 - tytuł naukowy profesora

Specjalizacje

- Specjalista genetyki klinicznej
- Specjalista laboratoryjnej genetyki medycznej

Przebieg pracy zawodowej:

- 1975-77** - doktorant na Studium Doktoranckim AM w Zakładzie Genetyki Człowieka PAN w Poznaniu
- 1977-79** - starszy asystent naukowo-badawczy w Zakładzie Genetyki Człowieka PAN w Poznaniu
- 1980-84** - adiunkt j. w., kierownik Zespołu Poradnictwa Genetycznego
- 1984-93** - adiunkt w Zakładzie Propedeutyki Pediatrii Instytutu Pediatrii, a następnie IV Klinice Chorób Dzieci Instytutu Pediatrii, kierownik Pracowni Genetyki Medycznej
- 1984-96** - adiunkt, w 1996 docent w Zakładzie Genetyki Człowieka PAN w Poznaniu, kierownik Zespołu Poradnictwa Genetycznego i Cytogenetyki
- 1993-96** - kierownik Zakładu Genetyki Klinicznej Instytutu Pediatrii AM
- od 1996** - kierownik Katedry i Zakładu Genetyki Medycznej AM (obecnie UM) w Poznaniu

Staż naukowe za granicą:

- 1980/81   Instytut f. Humangenetik, Uniwersytet w Giessen, Niemcy, DAAD (6 mies.)
- 1985   Abteilung Klinische Genetik, Uniwersytet w Ulm, Niemcy, Boehringer Ingelheim Stiftung(3 mies.)
- 1986   j.w. (2 mies.)
- 1988/89   Abt. Klinische Genetik, Uniwersytet w Ulm, Niemcy, Alexander von Humboldt-Stiftung (17 mies.)
- 2000   Instytut f. Medizinische Genetik, Uniwersytet w Ulm, (tydzień - gość Uniwersytetu)

Najważniejsze osiągnięcia i zastosowania praktyczne:

- Wprowadzenie w Polsce metody badania chromosomów prometafazowych HRBT (1986)
- Wprowadzenie w Polsce hybrydyzacji *in situ* do preparatów cytogenetycznych (1989)
- Opracowanie i wdrożenie systemu monitorowania wrodzonych wad rozwojowych w Polsce: Polski Rejestr Wrodzonych Wad Rozwojowych (PRWWR) (projekt zamawiany przez Ministra Zdrowia finansowany przez KBN 1997-2000, następnie Program Ministerstwa Zdrowia) – uhonorowane Nagrodą Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcia naukowo-techniczne.
- Wprowadzenie Polski do europejskiego systemu monitorowania wad wrodzonych EUROCAT (od 2001).
- Poprawa stanu opieki genetycznej w Polsce poprzez poszerzenie zakresu badań genetycznych w ramach projektów naukowych realizowanych w Katedrze i Zakładzie Genetyki Medycznej (niepełnosprawność intelektualna, niepowodzenia rozrodu, wady kończyn) oraz wprowadzenie do diagnostyki chorób genetycznych ponad 250 rodzajów badań genetycznych, w tym z zastosowaniem innowacyjnej technologii mikromacierzy (jako oferty NZOZ Centrum Genetyki Medycznej, obecnie NZOZ Centrum Genetyki Medycznej GENESIS, GENESIS POLSKA Sp.z o.o.)

Koordynator Programu (następnie Zadania) Ministerstwa Zdrowia "Program Monitorowania i Poprawy Pierwotnej Profilaktyki Wrodzonych Wad Rozwojowych w Polsce Obejmujący Prowadzenie Polskiego Rejestru Wrodzonych Wad Rozwojowych (PRWWR) " – 2000-10. W ramach Programu i nadal - Przewodnicząca Krajowego Zespołu Polskiego Rejestru Wrodzonych Wad Rozwojowych (więcej informacji na www.rejestrwad.pl).

Partnerstwo w projektach naukowych UE:

- EURO-MRX: The Genetic and Neurobiological Basis of X-Linked Mental Retardation (2003-2005)
- CHERISH: "Improving Diagnoses of Mental Retardation in Children in Eastern Europe and Central Asia through Genetic Characterization and Bioinformatics/Statistics (2008-2011)
- EUROCAT (2008-2010)
- EUROCAT (2011-14)
- EUROmediCAT: Safety of Medication use in Pregnancy in Relation to Risk of Congenital Malformations (2011-2014)
- PROTECT: Pharmacoepidemiological Research on Outcomes of Therapeutics by a European Consortium (2011-2014)

Kierownik projektów naukowych finansowanych przez KBN/MNiSW:

- "Polski Rejestr Wrodzonych Wad Rozwojowych" - program zamawiany przez MZiOS (1997-2000).
- "Badanie fenotypowych skutków występowania chromosomów markerowych pochodzenia autosomalnego" (1995-97).
- "Aberracje struktury chromosomów płci i mozaicyzm komórkowy w zespole Turnera - badania z zastosowaniem hybrydyzacji *in situ*" (promotorski, 1995-97).
- "Badanie korelacji genotyp-fenotyp w chorobach z kręgu Charcot-Marie-Tooth" (promotorski, 1998-2000).
- "Badanie korelacji genotyp-fenotyp w dysplazjach kostnych spowodowanych mutacjami w genie COL2A1" (promotorski, 1999-2000).
- „Choroby genetyczne zarodka i płodu jako przyczyny niepowodzeń ciąży”, (promotorski, 2008-2011).
- „Identyfikacja nowych genów odpowiedzialnych za powstawanie wrodzonych wad rozwojowych kończyn u człowieka” (projekt międzynarodowy polsko-niemiecki, 2009-11).

Dotacje UE na badania pozyskane w postępowaniu konkursowym:

Dotacja z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, działanie 1.4-4.1. dla GENESIS POLSKA Sp. z o.o. „Wzrost konkurencyjności firmy – diagnostyka genetyczna innowacyjnymi dedykowanymi słowiańskimi chipami mikromacierzowymi.”

Aktualne współprace naukowe krajowe i zagraniczne:

- W ramach prowadzenia Polskiego Rejestru Wrodzonych Wad Rozwojowych (PRWWR) – współpraca z 1800 jednostkami (Kliniki i oddziały noworodkowe, położnicze, pediatryczne, poradnie specjalistyczne) na terenie całej Polski w zakresie monitorowania wad wrodzonych w Polsce, analizy epidemiologicznej i etiologicznej.

- W ramach Konsorcjum EUROCAT – współpraca z 43 rejestrami wad na terenie całej Europy w zakresie monitorowania wad wrodzonych w Europie, analizy epidemiologicznej i etiologicznej (grant EU).
- W ramach Konsorcjum EUROmediCAT – współpraca j.w. w zakresie monitorowania działania na płód leków przyjmowanych przez kobietę w czasie ciąży (grant EU).
- W ramach Konsorcjum PROTECT (Pharmacoepidemiological Research on Outcomes of Therapeutics by a European Consortium) – współpraca z 31 ośrodkami w całej Europie w zakresie badania leków, w tym ich wpływu na płód oraz w zakresie innowacyjnych sposobów uzyskiwania informacji od kobiet w ciąży (grant EU).
- W ramach Konsorcjum CHERISH – współpraca z ośrodkami genetyki we Włoszech, w Holandii, Rosji, Armenii, Czechach, Estonii, na Ukrainie, Litwie i Cyprze. Współpraca dotyczy poszukiwania nowych genów i poprawy diagnostyki genetycznej w niepełnosprawności intelektualnej (grant EU).
- Max-Planck Institute for Molecular Genetics w Berlinie – współpraca z prof. Hansem-Hilgerem Ropersem w zakresie badania podłoża molekularnego wybranych chorób genetycznych
- Charité Universitätsmedizin Berlin oraz Max-Planck Institute for Molecular Genetics w Berlinie – współpraca z prof. Stefanem Mundlosem w zakresie poszukiwania nowych genów odpowiedzialnych za wady wrodzone kończyn (grant polsko-niemiecki)
- Columbia University w Nowym Jorku, Department of Medicine, Division of Nephrology – współpraca z Prof. Ali G. Gharavi i Dr. Krzysztofem Kirylukiem w zakresie poszukiwania nowych genów odpowiedzialnych za wady rozwojowe układu moczowego.
- Tufts School of Dental Medicine w Bostonie – współpraca z Prof. Jaremim Malickim i Prof. Pamelą C. Yelick w zakresie badania zespołu Sensenbrenner.

Publikacje naukowe:

oryginalne: 154

poglądowe: 25

rozdziały podręcznikach i monografiach: 31

Doniesienia na zjazdach krajowych i zagranicznych:

Zjazdy zagraniczne: 108

Zjazdy krajowe: 238

Nagrody i wyróżnienia naukowe:

- Nagroda Sekretarza Naukowego PAN – 1976
- Nagroda I stopnia Wydziału Nauk Medycznych – PAN 1979
- Nagroda Sekretarza Naukowego PAN – 1980
- Nagroda Indywidualna Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej – 1991
- Nagroda Indywidualna Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej – 1993
- Nagroda Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcia naukowo-techniczne – 2000

Inne nagrody:

Dyplom honorowego Ambasadora Kongresów Polskich – 2006, nadany przez Polską Organizację Turystyczną i Stowarzyszenie „Konferencje i Kongresy w Polsce” w uznaniu zasług w promowaniu Polski jako miejsca międzynarodowych Kongresów

Funkcje z wyboru w organizacjach międzynarodowych:

- Member of the EUROCAT Steering Committee (2003-2007)

Funkcje z wyboru w Komisjach i Komitetach PAN:

- Przewodnicząca Komisji Wrodzonych Wad Rozwojowych i Poradnictwa Genetycznego Komitetu Rozwoju Człowieka PAN (od 2004)
- Członek Komitetu Rozwoju Człowieka PAN (od 1993)
- Członek Komitetu Patologii Komórkowej i Molekularnej PAN (1993-1999, 1996-99 sekretarz naukowy Komitetu)
- Członek Komisji Genetyki Człowieka PAN (od 1990; 1996-1999 przewodnicząca Komisji)

Udział w innych organizacjach naukowych:

Studium Medycyny Molekularnej (członek Rady Naukowo-Programowej od 1998)

Członkostwo komitetów naukowych czasopism:

Ginekologia Polska (2002-2006)
J.Appl.Genet.
Przegląd Chirurgii Dziecięcej
Przegląd Ginekologiczno-Położniczy
Postępy Neonatologii

Inne:

Konsultant wojewódzki w dziedzinie genetyki klinicznej dla obszaru województwa wielkopolskiego
Ekspert Wielkopolskiej Izby Lekarskiej ds. genetyki klinicznej
Członek Zespołu ds. Jakości Badań Genetycznych i Biobankowania w MNiSW

Członkostwo towarzystw naukowych:

PT Ginekologiczne – (w latach 2002-2006 Przewodnicząca Sekcji Genetyki Klinicznej, Członek Zarządu PT Ginekologicznego)
PT Genetyczne
PT Genetyki Człowieka (członek Sądu Koleżeńskiego)
PT Pediatriczne
Deutsche Gesellschaft f. Humangenetik
European Society of Human Genetics
Societas Humboldtiana Polonorum

Promotor 11 ukończonych przewodów doktorskich (w tym 6 z wyróżnieniem) i **5 otwartych** przewodów doktorskich.

Prowadzone strony www:

www.rejestrwad.pl
www.genetyka-ginekolog.pl
www.genesis.pl
[www.poroningenia-genetyka .pl](http://www.poroningenia-genetyka.pl)
www.poroningenia.com